

LUMEA
CUNOSCUTĂ

MARELE IMPERIU

Kirpis

Kazivar

Raenena

Lacul Jorat

Spirele Dragonului

Eamithon

Capitala

Khorvesh

Devors

Marea Galla

Zherias

Desolarea

Burdihanul

Kishna-Farriga

QUUR

Yor

Shaorag
gor

Drakon
Reach

Marea Iernii

Marea Stepa

Jorat

Pășunile

Atrini
(cascada
Diarvlatius)

Marakor

Golful
Kumizha

Mlastina
Kulma

Poarta
de piatră
Korthaen
Blight

MANOL

DOLTAR

Statele
Libere

Majestatea Voastră,

Veți găsi alături o relatare completă a întâmplărilor care au dus la mistuirea prin foc a capitalei. Mare parte din prima secțiune se bazează pe transcrierile unei conversații între două dintre cele mai importante persoane care au luat parte la aceste evenimente; alte secțiuni includ propria-mi reconstruire. Am folosit poveștile martorilor ori de câte ori a fost posibil și m-am străduit să rămân fidel spiritului celor petrecute când am fost silit să mă duc pe câmpul de luptă. Am făcut note pe marginea textului cu observații și analize pe care sper să le găsiți folositoare.

Mă rog să-mi arătați încredință când vă țin prelegeri pe subiecte în care probabil sunteți maestru, dar, la urma urmei, am botărât că e de preferat să fac presupuneri despre lipsa voastră de știință!

Nădăjduiesc că, dacă aveți o imagine pe cât se poate de completă asupra întâmplărilor care au dus la această situație, îl veți trata cu indulgență pe Lordul Moștenitor. Cu siguranță, membrii consiliului care susțin acuzația de trădare și propun pedeapsa cu moartea nu cunosc toată povestea.

*Servitorul Vostru,
Thurvisbar D'Lorus*

PARTEA I

UN DIALOG
ÎNTRE O TEMNICERĂ
ȘI PRIZONIERUL EI

— **S**PUNE-MI O POVESTE!
Monstrul se lăsa greoi pe vine lângă gratiile din fier ale celulei lui Kihrin. Așeză o pietricică pe podeaua dintre ei și o împinse spre el.

Ea nu arăta deloc ca un monstru. Talon era ca orice fată de douăzeci de ani, cu piele aurie și păr șaten. Majoritatea bărbaților și-ar fi dat caninii să petreacă o noapte cu o persoană atât de frumoasă. *Majoritatea* bărbaților habar nu aveau de talentul ei. Își putea schimba corpul în forme născute din groază pură. Îi batjocorea pe cei care-i cădeau în gheare prefăcându-se în leșurile iubitelor lor înainte ca aceștia să devină următoarea ei masă. Să o pui drept temnicera lui Kihrin era ca și cum ai fi lăsat un rechin să păzească un bazin cu pești.

— Pesemne glumești.

Kihrin își ridică mâna și o privi țintă.

Talon începu să zgârie tencuiala de pe zidul din spatele ei cu o unghie neagră și firoasă.

— Mă plictisesc.

— Împletește ceva!

Tânărul se ridică în picioare și se apropie de șirul de gratii din fier.

— De ce nu te faci folositoare? Ajută-mă să evadez!

Talon se aplecă spre el.

— Of, dragul meu, știi doar că nu pot face asta. Haide, a trecut multă vreme de când nu am mai vorbit! Avem atâtea să ne povestim, și vor mai trece decenii până când aștia vor fi pregătiți pentru noi. Spune-mi tot ce ți s-a întâmplat! Timpul se va scurge mai repede până se va întoarce fratele tău să-ți ia gâtul.

— Nu!

Bărbatul căută un loc pe care să-și odihnească privirea, dar pereții erau goi, fără ferestre, fără nimic altceva. Singura lumină din încăperea venea de la o lampă cu lumină magică, atârnată în afara celulei. Kihrin n-o putea folosi ca să aprindă un foc. I-ar fi plăcut să vadă în flăcări așternutul de paie... dacă ar fi primit unul.

— Tu nu ești plictisit? întrebă Talon.

Kihrin se opri din căutarea unui tunel ascuns prin care să scape.

— Când se vor întoarce, mă vor da ofrandă unui demon. Așa că nu, nu sunt plictisit.

Privirea lui rătăci încă o dată prin cămăruță.

Ar putea folosi totuși magia să iasă de aici. Ar putea schimba *tenyéul* gratiilor și al pietrelor pentru a înmuia fierul sau pentru a face piatra fragilă precum iarba uscată. Chiar ar putea să facă asta, dacă Talon nu i-ar urmări orice mișcare. Mai rău, dacă n-ar fi în stare să-i surprindă gândurile de evadare de cum îi veneau în minte.

Pe deasupra, ea nu dormea niciodată.

— Dar *mănânc*, zise ea, răspunzând gândurilor lui cu o privire pătrunzătoare. Mai ales când mă plictisesc.

Kihrin își dădu ochii peste cap.

— N-o să mă omori. Altcineva va avea onoarea asta.

— N-aș considera-o crimă. Te-aș salva. Personalitatea ta ar fi cu mine pentru totdeauna, împreună cu...

— Oprește-te!

Talon se îmbufnă și își cercetă ostentativ vârfurile ascuțite ale unghiilor.

— În fine, dacă tot îmi poți citi gândurile, atunci nu e nevoie să-ți mai povestesc *eu* ce s-a întâmplat. Ia-mi amintirile... așa cum mi-ai luat și restul!

Tânăra se ridică din nou în picioare.

— Nesărat mai ești! Și, ca să fie limpede, nu ți-am luat tot. Nu ți-am luat toți prietenii. Nu ți-am luat părinții.

Talon se opri.

— Mă rog, nu pe-ăia adevărați.

Kihrin se holbă la ea.

Fata izbucni în râs și se lăsă pe spate.

— Să plec, atunci? Dacă nu-mi spui o poveste, mă duc să le fac o vizită mamei și tatălui tău! *Ei* sigur m-ar distra. Deși vizita s-ar putea să nu fie atât de amuzantă și pentru ei.

— N-ai tupeu!

— Și cine m-ar opri? Lor nu le pasă de părinții tăi. Nu vor decât să-și vadă de matrapazlăcurile lor și n-au nevoie de mama și de tatăl tău pentru asta.

— N-ai...

— Ba da! zberă Talon, mârâind cu un glas neomenesc. Fă-mi pe plac, Ochi-Strălucitori, ori mă întorc aici purtând pielea maică-tii agățată de o cingătoare făcută din mațele lui taică-tău! Voi repeta în fața ta momentul morții lor întruna, până când apare fratele tău.

Kihrin se răsuci pe călcâie, cutremurându-se, și începu să străbată celula cu pași mari. Cercetă găleata goală și pătura subțire îngrămădită într-un colț. Se uită cu atenție la pereți, la tavan și la podea. Studie gratiile din fier și încuietoarea. Se pipăi de sus până jos, în caz că temnicerii lui rataseră ceva, orice, când îi luaseră armele, șperaclele, inelul cu sigiliu și talismanele. Ignoraseră doar lanțul, care îi lăsase indiferenți, deși acesta era neprețuit.

— Păi... Dacă așa se pune problema..., începu Kihrin. Cum aș putea refuza?

Talon își ridică brațele în dreptul feței și bătu din palme încântată.

— Grozav!

Apoi îi aruncă mica piatră pe care o așezase între ei mai devreme.

Kihrin o prinse.

— Ce e asta?

— O piatră.

— Talon...

— E o piatră *magică*, răspunse fata. Nu-mi spune că un om în situația ta nu crede în pietrele magice!

Tânărul cercetă piatra din nou, încruntându-se.

— Cineva i-a schimbat tenyéul.

— Magie. Piatră.

— Și ce face?

— *Ascultă.* Fiindcă tu ești cel care va depăna povestea, tu trebuie să ții piatra. Acestea sunt regulile.

Talon rânji.

— Hai, începe cu începutul!

I: LICITAȚIA DE SCLAVI

(Povestea lui Kibrin)

CÂND M-AU DUS LA LOCUL LICITAȚIEI, M-AM UITAT PESTE MULȚIME ȘI AM gândit: *V-aș ucide pe toți dacă aș avea un cuțit.* Și dacă n-aș fi despuiat, m-am corectat imediat. Și încătușat. Niciodată nu mă simțisem atât de neajutorat și...

Poftim? Doar nu crezi că acesta e începutul, Talon, nu?*

Și ce vrei să spui cu „începutul”? Al cui început? Al meu? Nu mi-l amintesc atât de bine. Al tău? Talon, ai mii de ani și ai strâns amintirile tot atâtor oameni! Tu ai vrut să auzi asta. Și vei auzi, dar așa cum vreau eu, nu tu.

Să o luăm de la capăt!

Glasul adjudecătorului a bubuit peste amfiteatru:

— În lotul șase de azi-dimineață se află un specimen frumos. Cât primesc pentru acest bărbat doltari?† E un muzician îndelung antrenat, cu o voce excelentă. Are doar șaisprezece ani. Uitați-vă la părul lui auriu, la ochii albaștri și la trăsăturile lui armonioase! Păi, băiatul asta ar putea avea chiar

* Se pare că Talon era serioasă în privința „pietrei magice”, căci aceasta chiar înregistrează cuvintele rostite de posesorul ei. Aș fi putut plâsmui cealaltă parte a conversației, dar ideea pare destul de clară în contextul dat, așa că am lăsat vorbele să curgă de la sine.

† Cunoscându-i pe sclavii doltari, nu pot presupune decât că adjudecătorul era chior. Pe de altă parte, pesemne că bunii cetățeni din Kishna-Farriga au devenit experți în acceptarea etichetelor aplicate sclavilor, fără să-și pună vreo întrebare.

sânge vanté în el! Va fi o achiziție nemaipomenită pentru orice gospodărie, dar nu e castrat, așa că nu-l cumpărați să vă păzească haremul, doamnelor și domnilor!

Adjudecătorul și-a fluturat degetul și a surâs viclean, primind câteva chicoteli dezinteresate.

— Licitația pornește de la 10 000 de monete.

Mai mulți membri din public au râs pe înfundate când au auzit prețul.

Era prea mult!

Ziua nu se anunța bună pentru chilipiruri. Stăpânii de sclavi din Kishna-Farriga mă îmbăiaseră, dar frecatul lor nu făcuse decât să-mi scoată în evidență urmele roșu-aprins de pe spate lăsate de biciul nemilos. Brățările de aramă de la încheieturi nu ascundeau deloc rănille căpătate în lunile petrecute în lanțuri. Bășicile de pe glezna stângă erau umflate, infectate și purulente. Aveam corpul acoperit de vânătăi și zgârieturi: semnele unui sclav obraznic. Tremuram din toate încheieturile din cauza foamei și a fierbințelii. Nu meritam 10 000 de monete. Nu valoram nici măcar o sută de monete.

Ca să fiu sincer, nici eu nu aș fi dat bani pe mine.

— Haideți, oameni buni, nu vă purtați așa! Știu cum arată, dar vă promit că e un diamant brut care nu are nevoie decât de puțină șlefuire. Nu veți avea necazuri cu el. Vedeti? Îi țin gaeșul în mână! Nu găsim pe nimeni aici care să plătească 10 000 de monete pentru gaeșul acestui sclav tânăr și frumos?

Adjudecătorul și-a întins brațul și a scos la iveală un lanț de argint mătuțit, de care atârna ceva ce sclipea în razele soarelui.

Mulțimea n-a văzut detaliile, dar eu știam ce e: un șoim de argint, care se înnegrise de la aerul sărat. O parte a sufletului meu, prinsă în metal: gaeșul meu.

Avea dreptate: nu mai puteam provoca niciun necaz. Să controlezi un sclav prin gaeș era o metodă eficientă, chiar dacă oribilă. O vrăjitoare invocase un demon, iar demonul acela îmi smulsese o parte din suflet, transferându-i esența în fleacul ieftin ținut de adjudecător în mână. Oricine intra în posesia blestematului de talisman-gaeș putea să-mi poruncească să fac orice îmi dorea. Orice! Dacă aș fi ignorat poruncile, pedeapsa mea ar fi fost o moarte agonizantă. Aș fi făcut orice mi-ar fi cerut posesorul gaeșului meu, oricât de oribil sau respingător ar fi fost.

Mă supuneam sau muream. Nu aveam de ales.

Nu, poate că trupul meu nu valora prea mult, dar în Kishna-Farriga, prețul de pornire pentru sufletul unui om era de 10 000 de monete.

Mulțimea a fremătat și m-a privit cu alți ochi. Un adolescent neascultător era una. Un adolescent care putea fi vindecat, parfumat și silit apoi să îndure orice moft din partea stăpânului, era altceva. M-a trecut un fior fără legătură cu adierea caldă ce-mi gădila firele de păr de pe corp.

Era o zi minunată pentru licitația de sclavi dacă te pasiona subiectul. Afară era cald și însorit, iar aerul duhnea a pește eviscerat. Umbrele din hârtie sau apărătorile din pânză le țineau umbră cumpărătorilor tolăniți pe perne.

Kishna-Farriga era unul dintre Statele Libere, orașe-stat situate la graniță, care nu trebuiau să se arate loiale vecinilor lor, dar care se bizuiau pe tensiunile politice* ca să nu ajungă în lesa nimănui. Țările care nu voiau să aibă de-a face unele cu altele foloseau Kishna-Farriga ca pe un centru comercial unde schimbau mărfuri și bunuri – bunuri ce includeau și sclavi ca mine.

În ce mă privește, eram folosit pe piețele de sclavi din Octagonul Quuros, cu labirinturile lui nesfârșite de cămăruțe private și case de licitații. Țărcurile de sclavi din Kishna-Farriga nu erau atât de elaborate. Foloseau doar un amfiteatru din piatră în aer liber, construit lângă faimosul port. Treptele înalte de piatră puteau găzdui trei mii de oameni. Sclavii soseau pe corăbii, după care vizitau temnițele de sub amfiteatru și plecau alături de noul stăpân în aceeași zi. Totul, fără să scape de mirosul de pește mort din nas.

Al naibii de fermecător!

Adjudecătorul continua să vorbească:

— Aud 10 000?

Convinsă că sunt împlânzită, o femeie înveșmântată în catifea, cu un talent „profesional” evident, a ridicat mâna. M-am strâmbat. N-aveam niciun chef să mă întorc într-un bordel. O parte din mine se temea că oricum acolo voi sfârși. Nu eram în niciun caz dizgrațios, și puțini își permitau să plătească pentru un sclav lipsit de gaș fără să dispună de mijloace prin care să-și recupereze banii.

— 10 000. Foarte bine! Aud acum 15 000?

Un negustor bogat și gras m-a privit pofticios din al doilea rând și a ridicat un steguleț roșu ca să-și exprime interesul. Sincer să fiu, îmi stârnea tot

* Am auzit multe teorii grozave cum că Statele Libere sunt vasalii altei națiuni. Doltarii cred că cei din Statele Libere sunt combinați cu manolii, iar manolii cred că cei din Statele Libere sunt combinați cu zheriașii și, firește, cei din Quur cred că cei din Statele Libere sunt doltari și, prin urmare, trebuie protejați de manoli. Dacă o să se iște vreodată un ditamai războiul, tare mă tem că lucrurile vor merge prost pentru cei din Statele Libere, prinși la mijloc ca într-o capcană.

felul de întrebări. Luminăția Sa nu ar fi fost deloc mai bun decât matroana de lupanar, ba posibil chiar mai rău, indiferent de valoarea mea.

— 10 000? Aud 20 000?

Un bărbat din primul rând a ridicat mâna.

— 20 000. Foarte bine, lord Var*!

Lord Var? Unde mai auzisem numele?

Privirea mi-a zăbovit asupra bărbatului. Înfățișarea lui mi s-a părut una obișnuită: de înălțime și greutate medie, banal, dar plăcut, cu veșminte stilate, dar nu extravagante. Avea părul negru și pielea măslinie, tipică pentru quuroșii de la vest de Spirele Dragonului, însă ghețele îi erau înalte, un stil cu greu tolerat de estici. Pesemne din Jorat sau Yor. În plus, purta o cămașă în stilul Marakorului mai degrabă decât misha din Eamithon sau șalul usigi.

Fără sabie.

Nicio altă armă la vedere.

Singurele calități remarcabile ale lordului Var erau aerul încrezător, postura și faptul că adjudecătorul îl recunoscuse. Var nu mi s-a părut că ar fi interesat de mine. Atenția lui se îndrepta exclusiv asupra celui care conducea licitația. Mie abia dacă mi-a aruncat o privire. Putea la fel de bine să liciteze și pentru un set de farfurii din tablă.

M-am uitat cu grijă la el pe sub sprâncene. Niciun fel de protecție, ascunsă sau la vedere, și nici măcar un pumnal într-una dintre ghețele de piele nelustruite. Și totuși, stătea în față. Nimeni nu se înghesuia în el, deși observasem o mulțime de hoți de buzunare amestecați prin mulțime.

Nu mai fusesem niciodată în Kishna-Farriga, dar nu trebuia să fiu de-al locului ca să știu că numai un nebul ar fi venit la casa de licitații fără gărzi de corp.

Am clătinat din cap. Îmi venea greu să mă concentrez. Zarva acoperea totul, luminile scânteiau, iar valurile de frig mă chinuiau — bănuiam că de la febră. Una dintre tăieturi mi se infectase. Trebuia făcut ceva cât de curând în privința asta, altfel urma să mă transform în cel mai scump prespapier cumpărat vreodată de un fraier.

Concentrează-te! Am ignorat mulțimea, licitația și propria situație, apoi mi-am ridicat Primul Văl de pe ochi și l-am privit din nou.

* Nu există niciun document care să ateste că Relos Var deținea vreun titlu nobil sau un ordin de merit. Ca să nu mai vorbim că numele lui abia dacă e pomenit prin înscrisuri. Cea mai timpurie mențiune pe care am reușit să o localizez se găsește în cartea *Istoria cuceririi Raevanei* de Cilmar Shallrin, care amintește o singură dată de el. De vreme ce cartea a fost publicată acum cinci sute de ani, ideea că acest bărbat ar putea fi aceeași persoană mă tulbură nespus.

Întotdeauna mă pricepusem să văd dincolo de Primul Văl. Pe vremuri, credeam că acest talent va însemna izbăvirea mea de toate mahalalele capitalei. Pe vremuri, când eram destul de naiv să cred că nu exista soartă mai rea decât sărăcia.

Există trei lumi care se suprapun, bineînțeles, iar fiecare dintre ele e condusă de o Soră: lumea celor vii, lumea magiei și lumea celor morți.* Noi trăim în ținutul Tajei, la fel ca toți ceilalți muritori. Dar învățasem de la o vârstă fragedă că talentul meu de a vedea dincolo de Primul Văl, în tărâmul magic al Tyei, e un avantaj extraordinar.

Numai zeii pot vedea dincolo de Al Doilea Văl, deși presupun că noi toți o facem când călătorim la final spre ceea ce se întinde dincolo, spre ținutul Thaenei – Moartea.

Ideea e că vrăjitorii poartă mereu talismane. Își impregnează asemenea fleacuri cu propria aură ca să se protejeze împotriva vrăjilor ostile ale celorlalți magi. Talismanele pot lua orice formă. Un vrăjitor isteț își ascunde talismanele de ochii altora, le deghizează în bijuterii, le coase în căptușeala hainelor sau le poartă pe sub veșminte. Nu știi niciodată dacă stai de vorbă cu un vrăjitor...

...doar în eventualitatea în care nu poți vedea tu însuși dincolo de Primul Văl, caz în care aura sporită de talisman îi trădează întotdeauna îndeletnicirea.

Așa am știut că Relos Var e vrăjitor. Nu purta niciun talisman la vedere, dar aura lui era înspăimântătoare. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de puternic, nicio aură impregnată atât de mult, de adânc și de precis.†

Nici la Mortul, nici la Tyentso...

Și nu, încântătoare Talon, nici măcar la tine.

Nu am reușit să-mi amintesc de ce numele lordului Var îmi era familiar, dar am putut să-l caracterizez pe bărbat cu un singur cuvânt: primejdios. Dar dacă aveam noroc...

* Chestia asta este atât de... eronată! Greșită de-a dreptul. Numărul impar ar fi trebuit să vă dea de gândit. Asta se întâmplă când neglijezi educația. Două lumi. Doar două. Magia nu este un „ținut”, ci doar un rău metafizic care separă două țămuri paralele.

† Fiindcă l-am întâlnit pe Relos Var de mai multe ori, inclusiv în băile publice, trebuie să mărturisesc că nici eu n-am reușit niciodată să-mi dau seama unde își ține omul talismanul sau dacă are vreunul asupra lui, bineînțeles. Relos Var are puterea și aura cuiva care poartă multe talismane grozave, fără să dea totuși senzația că poartă vreunul.

Pe cine încercam să păcălesc? Norocul mă părăsise. Îmi înfuriasem zeița, stăpâna norocului și a ghinionului. Favorurile ei pieriseră. Nici măcar nu îndrăzneam să sper că lordul Var avea să mă trateze mai bine decât ceilalți. Indiferent cine mă câștiga în ziua aceea, nu schimba faptul că sunt doar un sclav și că așa aveam să rămân până muream. Un sclav obișnuit poate păstra în suflet slaba speranță că va scăpa sau își va răscumpăra libertatea, dar un sclav gaș n-are cum să fugă și nimeni nu-l va elibera vreodată. Valorează prea mult.

— Licităția a ajuns la 20 000. Aud 25 000?

Adjudecătorul își pierduse concentrarea: era convins că vânzarea se încheiase. Se descurcase bine cu 20 000. Prețul îi depășise așteptările.

— 20 000 o dată, de două ori. Vă avertizez...

— 50 000, s-a auzit atunci dinspre locurile de sus.

Murmurele au străbătut mulțimea. M-am căznit să văd cine licitase. Spațiul era uriaș. La început, nu l-am zărit pe cel care vorbise, dar apoi am băgat de seamă spre cine se întorsese lumea să privească: trei siluete în robe negre cu glugă.

Adjudecătorul s-a oprit surprins.

— Frăția Neagră licitează 50 000. Aud 55 000?

Bărbatul căruia îi spusese lord Var mi s-a părut enervat. A dat din cap că da.

— 55 000. Aud 60 000?

Adjudecătorul se trezise brusc acum, că începuse un război al ofertelor.

Una dintre cele trei siluete înveșmântate în negru a ridicat steagul roșu.

— 60 000, a confirmat el.

Jumătate dintre cei strănși în amfiteatru s-au uitat la lordul Var, iar ceilalți s-au holbat la trioul în robe. Licităția tocmai se transformase într-un sport distractiv.

— Aud 75 000?

Var a încuviințat din nou din cap.

— Am 75 000. Aud 100 000?

Adjudecătorul a văzut steagul siluetelor în negru ridicându-se iarăși.

— Am 100 000 de la Frăție. Aud 150 000?

Var a dat din cap că da.

— 150 000. Aud 200 000?

Steagul roșu a apărut prompt.

— Am 200 000. Aud 250 000?

Var s-a încruntat, dar a făcut un gest scurt cu degetele.

— Am 250 000 de la lordul Var. Primesc 500 000 de la Frăția Neagră?
Și a primit.

Mi-a venit să vomit, și nu doar din cauza răului. Fusese oare vreodată un sclav vândut pentru o asemenea sumă? Niciun mod în care îl puteai folosi nu justifica prețul; nici ca muzician, nici ca pederast. Cu excepția situației în care...

Mi-am mijit ochii.

M-am întrebat dacă, împotriva oricărei rațiuni, știau cine sunt și ce port asupra mea. Aproape că mi-am dus mâna la piatra de la gât. Piatra Cătușelor merita un asemenea preț, merita oricât, dar folosisem singura vrajă pe care o știam ca să ascund faptul că o port.

Poate că eram eu gaeș, dar nu mi se putea porunci să le dau ceva despre care ei nu știau că se află în posesia mea.

— Frăția Neagră a licitat o jumătate de milion. Aud 750 000?

Glasul adjudecătorului s-a frânt. Până și el părea uluit de suma care îi ieșise din gât.

Lordul Var a ezitat.

— Lord Var? a întrebat adjudecătorul.

Var s-a strâmbat și a aruncat o privire furioasă peste umăr spre cele trei siluete.

— Da, a răspuns el.

— Am 750 000 de monete de la lordul Var. Aud un milion?

Siluetele în negru nu au șovăit.

Lordul Var a înjurat în gura mare.

— Am un milion de monete. Ultima strigare!

Adjudecătorul s-a oprit atât cât cereau regulile.

— Vândut Frăției Negre pentru un milion de monete. Doamnelor și domnilor, avem un nou record.

Capătul toiagului a lovit podeaua.

M-am luptat să nu cad lat.